

PIŃSKI PRZEGLĄD DIECEZJALNY

— PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ. —

Treść numeru:

- Akta Stolicy Apostolskiej.* 1) Dekret w sprawie małżeństw mieszanych, str. 1.
Akta Kurji Diecezjalnej. Pisma Pasterza Diecezji. 2) Okólnik w sprawie wysyłania delegacji, str. 2. 3) Okólnik z okazji rocznicy elekcji i koronacji Ojca Św., str. 2-3. 4) Okólnik o Towarzystwie „Caritas”, str. 3. 5) Okólniki Wikarjatu Generalnego. 6) Okólnik o kwestjonariuszach w sprawach iura stolarie, str. 3. 7) Okólnik o ciężkiej chorobie IMC. J. B. Mości, str. 3. 8) Okólnik o nadesłanym apostołskim błogosławieństwie z racji ciężkiej choroby J. B. Mości, str. 4. 9) Z Wydziałów Kurjalnych. 10) Okólnik w sprawie ubezpieczenia pracowników umysłowych, str. 4.

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

1) SUPREMA SACRA CONGREGATIO SS. OFFICII

DECRETUM

DE CAUTIONIBUS IN MIXTIS NUPTIIS PRAESTANDIS.

Contingit aliquando mixta, quae vocant, matrimonia inter catholicum et acatholicum sive baptisatum sive non baptisatum contrahi, praestitis quidem requisitis cautionibus, eo tamen modo ac forma ut earum observantia, praesertimquod spectat ad catholicam prolem utriusque sexus educationem, aliquibus in regionibus, adversantibus legibus civilibus, efficaciter urgeri non possit, imo tum a locali auctoritate laica tum a ministro haeretico, invitatis quoque parentibus, facile queat impediri.

Ne lex tam gravis, naturalis ac divini iuris, magno cum innocentium animarum detrimento, frustrata maneat, Emi ac Revmi Dni Cardinales fidei ac morum integritati tutandae praepositi, in plenario conventu habito feria IV die 13 Ianuarii 1932, praesentibus etiam habentes recentes Ssmi Domini Nostri Encyclicas Litteras, quarum initium Casti connubii, stricti sui muneris esse duxerunt, omnium Sacrorum Antistitum nec non

parochorum aliorumque, de quibus in canone 1044, qui super mixtae religionis ac disparis cultus impedimentis dispensandi facultate aucti sunt, attentionem excitare et conscientiam convenire, ne dispensationis huiusmodi unquam impertiantur, nisi praestitis antea a nupturientibus cautionibus, quarum, fidelem executionem, etiam vi legum civilium, quibus alteruter subiectus sit, vigentium in loco actualis vel (si forte alio discessuri praevideantur) futurae eorum commorationis, nemo praepedire valeat, secus ipsa dispensatio sit prorsus nulla et invalida.

Hanc vero Emorum Patrum resolutionem feria V die 14 eiusdem mensis et anni Ssmus D. N. Pius divinae Providentiae Pp. XI confirmavit et publici iuris fieri iussit, mandans ad quos spectat ut eam servent ac servare faciant.

A. Subrizzi,

Supr. S. Congr. S. Officii Notarius.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Pisma Pasterza Diecezji.

2) Okólnik w sprawie wysyłania delegacyj.

Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Już się zwracałem do moich Kochanych Księży z prośbą, którą tu ponawiam, bo nie odniosła dotąd żadnego (przynajmniej całkowitego) skutku.

Panuje w diecezji naszej zwyczaj zupełnie niewłaściwy wysyłania do mnie przez parafjan delegacyj, w sprawach, które mogą być daleko lepiej załatwione korespondencyjnie.

Delegacje są na miejscu wówczas kiedy sprawa jakaś domaga się osobistego omówienia szczegółów, nie dających się na piśmie należycie sformułować, albo (co wogóle b. rzadko jest potrzebnem) kiedy przyjazd pewnej delegacji jest jednym ze szczegółów jakiejś uroczystości miejscowej, więc podyktowany przez względy t. zw. etykietalne.

Ale delegacje przybywają do Pińska najczęściej dla wręczenia mi prośby o pozostawienie na miejscu księdza, którego uważam za potrzebne przenieść na inne stanowisko.

Prośba parafjan na piśmie zwłaszcza może mieć dla mnie znaczenie jako informacja o stosunku danej parafji do swego pasterza. Nie może zaś nigdy decydować o moim takim czy innym postanowieniu, bo przy rozdawaniu prac swym kapłanom muszą się liczyć z okolicznościami rozmaitemi nie tylko z życzeniem kilkudziesięciu lub kilkuset osób. Przybycie zaś kilku osób w delegacji nie daje nawet tego oświecenia, co owo podanie z podpisami i z rozmowy z nimi dowiaduję się tylko czego chcą te mianowicie kilka osób, bo twierdzenie ich, że wypowiadają zdanie ogółu nie

może być brane pod uwagę. Nadto delegowani nie zadawają się zwykle podaniem informacji lub przedstawieniem życzeń, lecz domagają się, aby żądania ich były koniecznie spełnione i wdają się w targi mało właściwe.

Proszę więc ogłosić z ambony we wszystkich kościołach, że delegacyj, przyjeżdżających dla obrony księdza nie będę wcale przyjmował, choć dla mnie samego to oczywiście b. przykre. — Wogóle zaś, jeśli parafjanie będą uważali za rzecz potrzebną wysłać do mnie delegację w jakiejś sprawie, niech się poprzednio zwrócą do Kurji Diecezjalnej (do X. Wikarjusza Generalnego) z zapytaniem czy i kiedy przyjechać mogą, dodając krótkie objaśnienie jaki interes ich do podróży zmusza.

Nadto przybycie takiej delegacji budzi zawsze podejrzenie, że jest wysłana bezpośrednio albo pośrednio przez samego księdza. A że każdy ksiądz powinien się sam zwracać do swego biskupa nie za pośrednictwem parafjan, przeto przyjazd delegacji nie pomoże mu lecz raczej zaszkodzi, urabiając o nim opinię ujemną we mnie i kapłanach pomagających mi w rządzeniu diecezją.

Mam nadzieję, że zarówno Czcigodne Duchowieństwo jak prawdziwie katolicy diecezjanie moi zrozumieją znaczenie i słusność powyższych moich uwag i zastosują się do nich ulegle.

Dan w Pińsku, 28 Lutego 1932 r.

L. 673/32.

† ZYGMUNT Bp.

3) Okólnik z okazji rocznicy elekcji i koronacji Ojca Św.

Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Rocznice elekcji i koronacji Ojca św. były zapewne obchodzone uroczyście — wzorem lat poprzednich — we wszystkich kościołach naszej diecezji. Tu i ówdzie urządzono także obchód pozakościelny.

Ponieważ jednak rocznice rzeczzone tegoroczne mają znaczenie szczególne, jako zamykające 10-letni okres rządów Papieża Piusa XI, przeto słuszną jest rzecz, abyśmy je święcili możliwie wspólnie. Że zaś czas

zimowy utrudnia to, przeto na zebraniu, zwołanem przeze mnie w Pińsku, wynieśliśmy rezolucję przeniesienia głównego obchodu na dzień imienin naszego Wielkiego Przyjaciela t. j. na dzień 12 maja wzgl. na niedzielę poprzedzającą (8 maja, w ciągu oktawy Wniebowstąpienia P.)

Proszę Was zatem wszystkich, Kochani

Synowie, abyście obmyśleli zawczasu w porozumieniu z waszymi parafjanami sposób uczczenia doniosłej rocznicy.

Niektóre wskazówki pomocnicze zostaną Wam później przesłane.

Dan w Pińsku, 2 Marca 1932 r.

L. 674/32.

† ZYGMUNT Bp.

4)

Okólnik o Towarzystwie „Caritas”.

Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Władze administracyjne niechcą legalizować T-wa Caritas bez wprowadzenia do statutu zmian, które są znowu niemożliwe ze stanowiska kościelnego. Zanim się sprawa ta rozstrzygnie zasadniczo w instytucjach wyższych, dla uniknięcia nieporozumień z administracją i niepożytecznej mitręgi zrezygnowałem z legalizacji i zawiadomiłem Władze Wojewódzkie, że zatrzymuję się na swym akcie erekcyjnym z dnia 10-go Października 1931 r. (ogłoszonym w Przeglądzie Diecezjalnym Nr. 15 z dnia 28-go Listopada 1931 r.), tworzącym organizację czysto kościelną.

Na mocy tedy swego charakteru, określonego w akcie wymienionym Caritas Diec. Pińskiej jest stowarzyszeniem kościelnem podległym prawidłom, określonym w Kod. Pr. Kan.

i korzystającym z wszelkich przepisów w tym Kodeksie wyliczonym. Odnośne kanony są przedewszystkiem następujące: 684, 686 § 1 nast., 687 — 690 § 1, 695 — 698 § 1, § 3n 699.

Jako organizacja natomiast nielegalizowana niema prawa urządzić bez każdorazowego pozwolenia władz administracyjnych ani kwest publicznych (poza terenem kościelnym i swoimi członkami) ani uroczystych pochodów, może zaś odbywać swe zebrania i urządzić zjazdy.

W razie wątpliwości albo trudności ze strony administracji państwowej należy się zwracać o wyjaśnienia do Kurji.

Dan w Pińsku, 4 Marca 1932 r.

L. 714/32.

† ZYGMUNT Bp.

Okólniki Wikarjatu Generalnego.

5)

Do IMKsięży Diecezji.

Niektórzy XXProboszczowie zapytują Kurję, czy należy odpowiadać na kwestjonariusze, przysyłane im przez pp. Starostów w sprawach iura stolae. Kurja zatem przypomina WW. Księżom, że kwestjonariusze rzucone (również jak inne analogiczne) należy skierowywać do Kurji, a odnośne władze administracyjne można o tem tylko powiadomić, zaznaczając przytem, że XX. nasi nie są urzędnikami Stanu Cywilnego.

Ks. W. Iwicki

Pralat, Wikarjusz Generalny.

Pińsk, 24 lutego 1932 r.

L. 672/32.

6) Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Najdostojniejszy Pasterz ciężko zachorował na skręt kiszek. Wczoraj poddał się operacji. Chory czuje się dobrze, ale niebezpieczeństwo i cierpienia wielkie.

Upraszam Czcigodnych Konfratrów o modlitwy za chorego.

Jednocześnie polecam zachęcić wiernych do gorących modłów. W niedzielę i na 1 dzień świąt wielkanocnych zechcą I.M.Księża Proboszczowie wobec wystawionego Najświętszego Sakramentu odmówić razem z wiernymi litanję do św. Józefa na intencję I.M. X. Biskupa.

Ks. W. Iwicki

Pralat, Wikarjusz Generalny.

Pińsk, dnia 18 marca 1932 r.

L. 793/32.

7) Do Czcigodnego Duchowieństwa Diecezji.

Po operacji Pasterz czuje się lepiej. Lekarze objawów niepokojących nie zauważyli, pomimo to jednak stan chorego groźny.

J. E. Nuncjusz nadesłał telegram „Eksceleńcja Ks. Biskup Łoziński. Beatissimus Pater cui statim retuli de gravi morbo excellentiae Tuae perdolenti animo nuntium accepit atque paterno corde Benedictionem Apostolicam Tipi impertit coelestium propitiatricem ea ex parte pro salute amantissimi Confratris sincerrima vota exprimo. Marmaggi Nnuntius“.

Ojciec święty, którego odrazu zawiadomilem o ciężkiej chorobie Waszej Eksceleńcji, z wielką boleścią w duszy przyjął wiadomość i z głębi serca ojcowskiego udziela Tobie błogosławieństwem apostołskiemu, zjednywającego pociechy niebieskie. Ze swej strony wyraża najszersze życzenia zdrowia najukochańszemu sponzoratu. Nuncjusz Marmaggi.

IM. Księża Proboszczowie zechcą ogłosić wiernym o powyższem.

Ks. W. Iwicki
Prawat, Wikariusz Generalny.

Pińsk, 19 marca 1932 r.

L. 804/32.

Z Wydziałów Kurjalnych.

Diecezjalna Rada Gospodarcza.

8) Do WW-nych I.M.Księża Proboszczów Diecezji.

W związku z okólnikiem Diecezjalnej Rady Gospodarczej z d. 21 Listopada 1930 r. L. 948/RG. w sprawie ubezpieczenia pracowników umysłowych, Kurja Biskupia zwraca uwagę WW-nych I.M.Księża Proboszczów na treść Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 24 Listopada 1927 r., mianowicie na p. 3) art. 5-go, który głosi, iż zwolnione są od obowiązku ubezpieczenia „osoby, których czynności, uzasadniające obowiązek ubezpieczenia, stanowią zajęcie uboczne, przynoszące dochód niższy, niż inne stałe czynności zarobkowe, nie uzasadniające obowiązku ubezpieczenia“.

W Myśl tego punktu art. 5-go WW-nych I.M.Księża Proboszczowie nie są obowiązani ubezpieczać tych pracowników umysłowych, którzy dodatkowo do swego stałego zarobku w jakiejś instytucji (np. w urzędzie gminnym lub t. p.) poświęcają — za umowioną zapłatą, pewną ilość godzin dziennie lub tygodniowo na zajęcia w kancelarii proboszczowskiej, na grę na organach, prowadzenie chóru, lub inną tego rodzaju pracę.

Ks. N. Tarasiewicz
Prawat, Wice-Prezes Diec. Rady Gosp.

Pińsk, dn. 26/II 1932 r.

L. 243/RG.

Dnia 2 lutego 1932 r. zmarł w Starojelni **Ks. Józef Znosko** proboszcz Starojelniński, urodzony 18 lutego 1869 r., wyświęcony na kapłana w 1901 r.

Dnia 6 marca 1932 r. zmarł w Wilnie **Ks. Biskup Dr. Władysław Bandurski**, Biskup tytularny Cydoński, urodzony w 1865 r., prekonizowany w 1906 r.

Requiescant in Pace.

Kanonik Ks. H. Humnicki
Kancelarz Kurji Biskupiej.